

ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดสมุทรสงคราม
ข้อมูล ณ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

๑. ข้อมูลด้านการเกษตรของจังหวัด

๑.๑ พื้นที่ทั้งหมด ๒๖๐,๔๔๒ ไร่ เป็นพื้นที่เกษตรกรรม ๑๖๘,๔๑๐ ไร่ (๖๔.๖๖ % ของพื้นที่จังหวัด) เป็นไม้ผล ไม้ยืนต้น ๘๙,๑๒๗ ไร่ พื้นที่ปลูกข้าว (นาปี๖๗/๖๘) ๑,๖๔๘ ไร่ สวนผัก ไม้ดอกไม้ประดับ ๗๗ ไร่ นาเกลือ ๕,๘๒๓ ไร่ พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ๗๑,๔๓๖ ไร่ โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ ๒๙๙ ไร่ โดยมีพื้นที่ชลประทาน ๗๕,๓๒๐ ไร่ และพื้นที่นอกเขตชลประทาน ๑๘๕,๑๒๒ ไร่

๑.๒ สถานการณ์ด้านทรัพยากรการผลิตและแนวโน้ม

- ๑) ปริมาณน้ำภาพรวมจังหวัด ๑,๖๒๒ ล้าน ลบ.ม.
- ๒) ปริมาณน้ำฝนสะสม ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๘ ถึง ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ เฉลี่ย ๗.๖ มม.
- ๓) แผนการจัดสรรน้ำและการปลูกพืชฤดูแล้ง ๒๕๖๗/๖๘ ของจังหวัดสมุทรสงคราม
  - ระบบนิเวศ ๑,๔๑๕.๐๐ ล้าน ลบ.ม.
  - อุปโภค - บริโภค - ล้าน ลบ.ม.
  - เกษตรกรรม ๒๐๖.๙๙ ล้าน ลบ.ม.
- ๔) การใช้ประโยชน์และความเหมาะสมของดินเพื่อการเพาะปลูก (Agri-Map analytic)

ชนิดสินค้า	พื้นที่ความเหมาะสม (ไร่)			
	ชั้นความเหมาะสมสูง S๑	ชั้นความเหมาะสมปานกลาง S๒	ชั้นความเหมาะสมน้อย S๓	ไม่เหมาะสม N
มะพร้าว	๖๖,๘๙๔	๘๗,๐๔๓	-	๑๐๖,๕๐๕
ส้มโอ	๑๑,๙๐๐	๑,๐๘๒	-	๒๔๗,๔๖๐
ลิ้นจี่	๖๐,๗๘๗	๘๗,๗๗๒	-	๑๑๑,๘๘๓
ข้าว	๖๕๔	-	-	๒๕๙,๗๘๘

หมายเหตุ : ข้อมูลจากสถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสงคราม

๑.๓ ขนาดเศรษฐกิจของจังหวัด (GPP) มีมูลค่า ๒๙,๒๐๑ ล้านบาท (ปี ๒๕๖๕) จำนวนประชากร ๑๘๗,๙๙๓ คน (ปี ๒๕๖๖) เป็นภาคการเกษตร ๑๘,๒๔๗ ครัวเรือน

๑.๔ พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ (ปี ๒๕๖๗) ได้แก่

ชนิดพืช	เกษตรกร (ครัวเรือน)	พื้นที่ (ไร่)	ปริมาณการผลิต (ตัน/ปี)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)
มะพร้าวตาล	๑,๕๒๐	๑๐,๖๑๕	๑๐๗,๕๑๖	๑๐,๑๒๙
มะพร้าวผลแก่	๗,๓๐๑	๔๔,๓๕๒	๗๕,๙๑๙	๑,๗๑๒
มะพร้าวอ่อน	๒,๓๙๙	๑๑,๙๒๖	๓๓,๗๒๓	๒,๘๒๘
ส้มโอ	๓,๑๖๑	๑๒,๒๐๔	๑๘,๗๘๓	๑,๕๓๙
ลิ้นจี่	๑,๙๕๔	๕,๐๙๓	๐	๐
ข้าวนาปี ๖๗/๖๘	๙๖	๑,๖๔๘	๑,๑๔๙	๖๙๗
ข้าวนาปรัง ๖๖/๖๗	๘๘	๑,๕๓๖	๑,๐๖๔	๖๙๓
เกลือทะเล	๑๖๓	๕,๘๒๓	๘๒,๐๑๕	๑๔,๐๘๔

หมายเหตุ : ข้อมูลจากสำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม ณ วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

๑.๕ สัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญ (ปี ๒๕๖๗)

๑) ด้านปศุสัตว์

ชนิดสินค้า	เกษตรกร(ราย)	ปริมาณการผลิต (ตัว)
โค	๘๔	๒๗๕
สุกร	๓	๗๑๑
แพะ	๑๔	๒๔๗
ไก่พื้นเมือง	๑,๕๔๗	๕๙,๙๙๒
ไก่ไข่	๓๖๑	๑๐,๙๐๒,๔๐๔ (ฟอง) (จากไก่ ๔๐,๖๓๓ ตัว)

หมายเหตุ : ข้อมูลจากสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสงคราม

๒) ด้านประมง

ชนิดสินค้า	จำนวน (ราย)	ปริมาณการผลิต (ตันต่อปี)
แพะเลี้ยง		
กุ้งทะเล	๓๒๙	๒,๖๙๒.๐๗
หอยแครง(บ่อดิน)	๒๑๐	๒,๒๘๗.๙๕
ปลากะพงขาว	๒๕๑	๔,๒๙๘.๕๐
ปลาสด	๒๐๐	๑,๙๔๘.๔๕
ปริมาณสัตว์น้ำขึ้นท่าที่จังหวัดสมุทรสงคราม	-	๓๙,๗๒๔.๒๗

หมายเหตุ : ข้อมูลจากสำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสงคราม

๑.๖ สินค้าสำคัญของจังหวัด

๑.๖.๑) สินค้าเด่น ได้แก่

๑) **น้ำตาลมะพร้าว และผลิตภัณฑ์มะพร้าว** ลักษณะเด่น มะพร้าวตาลถือเป็นเอกลักษณ์สำคัญอย่างหนึ่งของจังหวัดสมุทรสงคราม เป็นภูมิปัญญาที่ถ่ายทอดกันมาจากรุ่นสู่รุ่น ด้วยสภาพพื้นที่ที่เหมาะสมแก่การเจริญเติบโตของมะพร้าวตาล ทำให้การทำน้ำตาลมะพร้าวกลายเป็นอาชีพที่ทำรายได้ให้แก่เกษตรกรและเป็นสินค้าที่สร้างชื่อเสียงให้กับจังหวัดสมุทรสงคราม เป็นที่นิยมใช้ประกอบอาหารเพราะมีรสหอมหวานปนมัน (พื้นที่ปลูก ๑๐,๖๑๕ ไร่ ใน ๓ อำเภอ ผลผลิต เฉลี่ย ๑๐,๑๒๙ กก./ไร่/ปี(น้ำตาลใส))

๒) **สินค้าประมงทะเล** (กุ้ง ปลา หอย ปู ปลาหมึก) ลักษณะเด่น พื้นที่จังหวัดสมุทรสงครามมีแนวชายฝั่งติดทะเลมีความยาวประมาณ ๒๓ กิโลเมตร แม่น้ำแม่กลองไหลผ่านจังหวัดมีความยาวประมาณ ๓๐ กิโลเมตร มีคลอง ลำประโดงอีกมากมายหลายสาย ทั้งน้ำจืดน้ำกร่อยและในทะเล จึงเป็นพื้นที่ที่เหมาะสมต่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการทำประมงที่สำคัญอีกแห่งหนึ่ง และเป็นแหล่งผลิตสินค้าด้านประมงที่มีขนาดใหญ่สินค้าประมงมีคุณภาพโดยจังหวัดสมุทรสงครามมีพื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ รวม ๗๑,๔๓๖ ไร่ พื้นที่ที่ขึ้นทะเบียนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ๔๐,๖๕๖.๒๓ ไร่ พื้นที่การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในที่จับสัตว์น้ำซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน สัตว์น้ำที่สำคัญคือ หอยแครง หอยแมลงภู่ หอยตลับ ปลากะชัง จำนวน ๙,๐๔๕.๐๖ ไร่ ปริมาณผลการจับสัตว์น้ำจากเรือประมงพาณิชย์ที่แจ้งเข้าวัดฤดูประมงสัตว์น้ำในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม ปริมาณการจับสัตว์น้ำ ๓๙,๗๒๔.๒๗ ตัน (ข้อมูลจากท่าขึ้นสัตว์น้ำ ปี ๒๕๖๗)

๓) **เกลือทะเล** มี ๓ ชนิดสินค้า คือ เกลือที่มีคุณภาพดีที่สุด เม็ดเกลือมีขนาดใหญ่ ชาวไร่ ไม่มีตะกอนหรือดินติดอยู่ นิยมนำไปใช้บริโภคหรือประกอบอาหาร เกลือกลาง สีดำค้ำเล็กน้อย อาจมีตะกอนปนอยู่บ้าง นิยมนำไปใช้บริโภคหรือประกอบอาหารถนอมอาหาร และใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม เกลือดำหรือเศษเกลือหรือเกลือก้นกอง เม็ดจะเล็ก มีสีออกขาวนวลปนน้ำตาล นิยมนำไปใช้เติมน้ำในบ่อเลี้ยงกุ้ง เลี้ยงปลา หรือปรับสภาพดิน

ในสวนผลไม้ นอกจากนี้ ยังมีเกลือจืดซึ่งราคาจะสูงกว่าเกลือทะเล สามารถนำไปใช้ในอุตสาหกรรมการผลิต ปูนปลาสเตอร์ ทำยาสีฟันชนิดผง และแป้งผัดหน้า เป็นต้น (พื้นที่ทำนาเกลือ ตำบลลาดใหญ่และตำบลบางแก้ว จำนวน ๕,๘๒๓ ไร่ ผลผลิต ๑๔,๐๘๔ กก./ไร่/ปี)

๑.๖.๒) สินค้า GI ได้แก่

๑) ส้มโอ ชื่อ ส้มโอขาวใหญ่สมุทรสงคราม ลักษณะเด่น รสชาติที่อร่อย ผลค่อนข้างใหญ่ หนึ่งผล มี ๑๒-๑๔ กลีบ กิ่งใหญ่ เบียดกันแน่นสีขาวอมเหลือง รสหวานถึงอมเปรี้ยวเล็กน้อยมีน้ำมากแต่ไม่แฉะ มีเมล็ดเล็ก ส่วนใหญ่เมล็ดลีบ (ไม่มีเมล็ด) เก็บได้นานเป็นเดือนหลังการเก็บเกี่ยว (พื้นที่ปลูกตำบลบางขันแตก ตำบลท้ายหาด อำเภอเมืองฯ อำเภออัมพวา ยกเว้นตำบลยี่สารและแพรกหนามแดง และอำเภอบางคนที) มีเกษตรกรขออนุญาต ใช้ตราสัญลักษณ์ GI จำนวน ๙๓ ราย

๒) ลิ้นจี่ ชื่อ ลิ้นจี่ค่อมสมุทรสงคราม ลักษณะเด่น ลิ้นจี่พันธุ์ค่อมหรือหอมลำเจียก ผลรูปไข่หรือ รูปหัวใจสีแดงสด มีกลิ่นหอมหวาน ลักษณะหนามตั้ง หนั่งตั้ง เนื้อเต่ง (พื้นที่ปลูก ตำบลบางขันแตก อำเภอเมืองฯ, อำเภออัมพวา และอำเภอบางคนที ตำบลบางขันแตก อำเภอเมืองฯ) มีเกษตรกรขออนุญาตใช้ตราสัญลักษณ์ GI จำนวน - ราย เนื่องจากปี ๒๕๖๗ ไม่มีผลผลิต

๓) พริก ชื่อ พริกบางช้าง ลักษณะเด่น พริกสดที่มีโคนผลใหญ่ ปลายเรียว เนื้อหนา ใสใหญ่ เมล็ดน้อย มีกลิ่นเฉพาะตัวผิวเรียบมัน ผลอ่อนสีเขียวเข้ม ผลแก่สีแดงจัด รสชาติไม่เผ็ดมาก และพริกแห้งจะมีลักษณะ ผิวสีแดงเข้มมันเงา (พื้นที่ปลูกอำเภออัมพวา อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม และอำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรียังไม่มีเกษตรกรขออนุญาตใช้ตราสัญลักษณ์ GI)

๔) ปลาทุแม่กลอง ประเภท ปลาทุสุด และปลาทุหนึ่ง ปลาทุแม่กลอง หรือ Mae Klong Mackerel หรือ Pla To Mae Klong หมายถึง ปลาทุสุดที่มีลำตัวกว้าง แบน สั้น ผิวหนังขาวเงินมันวาว มีแถบสีน้ำเงินแกมเขียว หรือแถบสีเหลือง ครีบหางสีเหลืองทอง ที่ได้จากบริเวณพื้นที่อ่าวไทยตอนใน (อ่าวไทยรูปตัว ก) เฉพาะเขตจังหวัด เพชรบุรี จังหวัดสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสาคร กรุงเทพมหานคร และจังหวัดสมุทรปราการ หรือแหล่งอื่นที่มี ลักษณะภูมิศาสตร์ใกล้เคียงกัน และปลาทุหนึ่งที่นำปลาทุสุดที่ได้จากเขตพื้นที่ที่กำหนด (อ่าวแม่กลอง และพื้นที่อ่าวไทย รูปตัว ก.ไก่ บริเวณจังหวัดเพชรบุรี จังหวัดสมุทรสาคร กรุงเทพมหานคร และจังหวัดสมุทรปราการ สามารถนำปลาทุ จากแหล่งวัตถุดิบอื่นมาใช้ในการผลิตได้ พิจารณาจากลักษณะภูมิประเทศที่มีความใกล้เคียงกับอ่าวแม่กลอง คือ มีลักษณะเป็นดินโคลนที่มีแหล่งค่อนอุดมสมบูรณ์ เช่น บริเวณอำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ปากแม่น้ำตาปี จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดชุมพร และจังหวัดสตูล หรือแหล่งพื้นที่ในประเทศไทยที่ตรวจสอบได้ว่า มีลักษณะภูมิศาสตร์ใกล้เคียงกับอ่าวแม่กลอง และต้องไม่ใช่ปลาทุจากต่างประเทศ) และมีลักษณะดังกล่าวข้างต้น มาผ่านความร้อน ทำให้ได้เนื้อปลาที่มีความละเอียดนุ่ม เนื้อแน่น หอม และมันมาก นิยมบรรจุลงในช่องโดยให้มี ลักษณะหน้าอ คอหัก ซึ่งผลิตและแปรรูปในเขตพื้นที่จังหวัดสมุทรสงคราม

๕) เกลือสมุทรแม่กลอง หรือ Mae Klong Sea Salt หรือ Kluea Samut Mae Klong หมายถึง เกลือเม็ดและดอกเกลือ ซึ่งเป็นผลึกเกลือมีสีขาวตามธรรมชาติ รสชาติเค็มกลมกล่อม ละลายน้ำได้เร็ว เกิดจากการนำ น้ำทะเลมาตากในแปลงนาให้ระเหยจนตกผลึก เป็นภูมิปัญญาการทำนาเกลือของคนในพื้นที่ที่สืบต่อกันมาโดยมีขอบเขต พื้นที่การผลิตครอบคลุมอำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม มีเกษตรกรขออนุญาตใช้ตราสัญลักษณ์ GI จำนวน ๙ ราย

๑.๗) สินค้า OTOP ๑๐ อันดับแรกของจังหวัด ได้แก่

๑) น้ำตาลมะพร้าว

กลุ่มเกษตรกรที่ผลิต : ๑. วิสาหกิจชุมชนบ้านริมคลองโฮมสเตย์ หมู่ที่ ๖ ต.บ้านปรก อ.เมืองฯ

๒. กลุ่มสตรีคลองเงิน หมู่ที่ ๘ ต.คลองเงิน อ.เมืองฯ

๓. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรตลาดน้ำท่าคา หมู่ที่ ๒ ต.ท่าคา อ.อัมพวา

๔. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตน้ำตาลมะพร้าวแท้ หมู่ที่ ๕ ต.ท่าคา อ.อัมพวา

แหล่งรับซื้อวัตถุดิบ : ภายในจังหวัด

๒) ผ้าไหมสองตะกอ

กลุ่มผู้ผลิต : คุณนายไหมไทย บ้านบังปิ่น หมู่ที่ ๖ ต.นางตะเคียน อ.เมืองฯ
แหล่งรับซื้อวัตถุดิบ : ภายในจังหวัด และนอกจังหวัด

๓) ส้มโอ

กลุ่มเกษตรกรที่ผลิต : ๑. ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี หมู่ที่ ๕ ต.เหมืองใหม่ อ.อัมพวา
๒. ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี หมู่ที่ ๔ ต.บางนางลี่ อ.อัมพวา
๓. ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านบางสะแก ม.๖ ต.บางสะแก อ.บางคนที
แหล่งรับซื้อวัตถุดิบ : ภายในจังหวัด และนอกจังหวัด

๔) กล้ายเบรกดก

กลุ่มเกษตรกรที่ผลิต : ๑. วิสาหกิจชุมชนบ้านดาหลา บ้านท้ายหาด หมู่ที่ ๓ ต. ท้ายหาด อำเภอเมืองฯ
๒. ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี บ้านคลองวัว หมู่ที่ ๕ ต.เหมืองใหม่ อ.อัมพวา
แหล่งรับซื้อวัตถุดิบ : ภายในจังหวัด และจังหวัดใกล้เคียง

๕) กะปิ

กลุ่มเกษตรกรที่ผลิต : วิสาหกิจชุมชนกะปิเคยตาตำ หมู่ที่ ๒ ต.คลองโคน อ.เมืองฯ
แหล่งรับซื้อวัตถุดิบ : ภายในจังหวัด

๖) เกลือ

กลุ่มเกษตรกรที่ผลิต : ๑. วิสาหกิจชุมชนเกลือลาดใหญ่ บ้านลาดใหญ่ ๒ หมู่ที่ ๑๑ ต.ลาดใหญ่ อ.เมืองฯ
๒. ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี บ้านบางกระบูน หมู่ที่ ๔ ต.ลาดใหญ่ อ.เมืองฯ
แหล่งรับซื้อวัตถุดิบ : ภายในจังหวัด

๗) น้ำปลา

กลุ่มเกษตรกรที่ผลิต : น้ำปลา ตรา ซีฟู้ด ต.แม่กลอง อ.เมืองฯ
แหล่งรับซื้อวัตถุดิบ : ภายในจังหวัด และนอกจังหวัด

๘) กล้ายอบน้ำผึ้งทอด

กลุ่มเกษตรกรที่ผลิต : น้องแชมป์กล्यानน้ำว่าอบน้ำผึ้งทอด ต.บางขันแตก อ.เมืองฯ
แหล่งรับซื้อวัตถุดิบ : ภายในจังหวัด และจังหวัดใกล้เคียง

๙) หมี่กรอบ

กลุ่มเกษตรกรที่ผลิต : คุณไก่หมี่กรอบวัดจันทร์เจริญสุข ต.บ้านปรก อ.เมืองฯ
แหล่งรับซื้อวัตถุดิบ : ภายในจังหวัด

๑๐) ผ้ามัดย้อม

กลุ่มที่ผลิต : ๑. กลุ่มเปลือกไม้ บ้านเขายี่สาร หมู่ที่ ๑ ต.ยี่สาร อ.อัมพวา
๒. ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบางยี่รงค์ หมู่ที่ ๕ ต.บางยี่รงค์ อ.บางคนที
๓. ไฉไลชู ต.แม่กลอง อ.เมืองสมุทรสงคราม
๔. กลุ่มจ้ำงคนพิการ ต.ยายแพง อ.บางคนที
แหล่งรับซื้อวัตถุดิบ : ภายในจังหวัด

๑.๘ โครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี

๑. ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านคลองไข่น้ำโปรง (ตลาดน้ำบางน้อย) หมู่ที่ ๘ ต.กระดังงา อ.บางคนที
๒. ชุมชนท่องเที่ยว ตลาดน้ำท่าคา บ้านคลองศาลา หมู่ที่ ๒ ต.ท่าคา อ.อัมพวา
๓. ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี บ้านวัดโบสถ์ หมู่ที่ ๔ ต.บางกุ้ง อ.อัมพวา ค่ายบางกุ้ง
๔. ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี บ้านเขายี่สาร หมู่ที่ ๑ ต.ยี่สาร อ.อัมพวา แหล่งเรียนรู้การทำผ้ามัดย้อมการเผาถ่าน
๕. ชุมชนท่องเที่ยว บ้านริมคลองโฮมสเตย์ บ้านลมทวน หมู่ที่ ๖ ต.บ้านปรก อ.เมืองสมุทรสงคราม เป็นศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรประจำอำเภอเมือง และแปลงใหญ่มะพร้าว ผลิตน้ำตาลมะพร้าว

๖. ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี บ้านบางบ่อล่าง หมู่ที่ ๑๐ ต.บางแก้ว อ.เมืองสมุทรสงคราม กิจกรรมปลูก ป่าชายเลน แปรรูปอาหารทะเล

๗. ชุมชนท่องเที่ยวศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง บ้านบางสะแก หมู่ที่ ๖ ต.บางสะแก อ.บางคนที เป็นศูนย์เรียนรู้ เศรษฐกิจพอเพียง ปลูกส้มโอ ส้มแก้ว

๘. ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านคลองวัว หมู่ที่ ๕ ต.เหมืองใหม่ อ.อัมพวา เป็นแหล่งเรียนรู้มะพร้าว ครอบวงจร และแปลงใหญ่มะพร้าว แปลงใหญ่ชั้นโรง

๙. ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี บ้านบางกระบูน หมู่ที่ ๔ ต.ลาดใหญ่ อ.เมืองสมุทรสงคราม แหล่งเรียนรู้ การแปรรูปเกลือทะเล

๑๐. ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี บ้านปลายคลองบางแค หมู่ที่ ๔ ต.บางนางลี่ อ.อัมพวา สาธิตการทำแป้งรำเกลือสด

๑๑. ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี บ้านคลองตาจำ หมู่ที่ ๕ ต.บางยี่รงค์ อ.บางคนที แหล่งเรียนรู้การทำมะพร้าว สกัดเย็น ฝ้ามดย้อม ผักปลอดสารพิษ

ทั้งนี้ หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ดำเนินงานร่วมกับคณะทำงานขับเคลื่อนนโยบาย สานพลังประชารัฐจังหวัดสมุทรสงคราม และคณะกรรมการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ จังหวัดสมุทรสงคราม (นตผ.จังหวัด) ดำเนินการลงพื้นที่ร่วมกับจังหวัดสมุทรสงคราม ส่งเสริมการดำเนินงานด้านการเกษตรทั้งสินค้า OTOP และโครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ซึ่งในปี ๒๕๖๗ สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสงคราม ได้ดำเนินโครงการ/กิจกรรม สนับสนุนด้านการเกษตร โดยมีกลุ่มเป้าหมาย ๓ กลุ่ม (ดำเนินการ มิถุนายน - กรกฎาคม ๒๕๖๗) ได้แก่

๑) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.อัมพวา) ต.บางนางลี่ อ.อัมพวา งบประมาณ ๗,๙๐๐ บาท

๒) วิสาหกิจชุมชนบ้านริมคลองโฮมสเตย์ (ศพก.อเมือง) ต.บ้านปรก อ.เมืองฯ งบประมาณ ๗,๙๐๐ บาท

๓) ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชนบ้านสารภี (ศพก.อ.บางคนที) ต.จอมปลวก อ.บางคนที งบประมาณ ๗,๙๐๐ บาท

๑.๙ สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร

๑) จำนวนสหกรณ์ภาคการเกษตรในจังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน ๑๐ สหกรณ์

- ระดับชั้น ๑ จำนวน ๒ แห่ง
- ระดับชั้น ๒ จำนวน ๔ แห่ง
- ระดับชั้น ๓ จำนวน ๔ แห่ง

๒) จำนวนกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน ๑ แห่ง

- ระดับชั้น ๑ จำนวน - แห่ง
- ระดับชั้น ๒ จำนวน - แห่ง
- ระดับชั้น ๓ จำนวน ๑ แห่ง

หมายเหตุ : ระดับชั้น ๑ = ดีมาก, ระดับชั้น ๒ = ดี, ระดับชั้น ๓ = พอใช้ และ ระดับชั้น ๔ = ปรับปรุง

๓) มูลค่าธุรกิจสหกรณ์ ภาคการเกษตร จำนวน ๓๐.๕๖ ล้านบาท

๒. ข้อมูลการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัยของจังหวัด

๒.๑ พื้นที่การทำเกษตรอินทรีย์ ด้านพืช รวม ๔.๗๗๓๗ ไร่ เกษตรกร ๒ ราย/แปลง ด้านปศุสัตว์ ๑ ราย/แปลง รับรอง Organic Thailand เกษตรกร ๓ ราย/แปลง

ชนิดสินค้า	จำนวนราย/แปลง	จำนวนไร่
๑) ข้าว T๑ (เตรียมความพร้อม)	-	-
ข้าว T๒ (ปรับเปลี่ยน)	-	-
รับรองแล้ว	-	-

ชนิดสินค้า	จำนวนราย/แปลง	จำนวนไร่
๒) พืช	๒	๔.๗๗๓๓
ติดตาม	-	-
ปรับเปลี่ยน	-	-
รับรองแล้ว	-	-
ต่ออายุ	-	-
รวมทั้งสิ้น	๒	๔.๗๗๓๓
ชนิดสินค้า	จำนวนราย/แปลง	จำนวนไร่
๓) ปศุสัตว์ (ผึ้ง)	๑	-
ติดตาม	-	-
ปรับเปลี่ยน	-	-
รับรองแล้ว	-	-
ต่ออายุ	-	-
รวมทั้งสิ้น	๑	-

๒.๒ การรับรอง GAP ด้านพืช เกษตรกรรวม ๕๙๖ ราย/แปลง พื้นที่ ๒,๔๓๑.๗๓ ไร่ ข้าว ๑ ราย พื้นที่ ๑.๕ ไร่ ด้านประมง เกษตรกร ๑๘๗ ราย/แปลง พื้นที่ ๓,๓๙๖.๗๑ ไร่ ด้านปศุสัตว์ จำนวน ๔ ราย/แปลง เกลือทะเล จำนวน ๕ ราย

ชนิดสินค้า	จำนวนราย/แปลง	จำนวนไร่
๑) พืช	๕๙๖	๒,๔๓๑.๗๓
- ส้มโอ	๓๔๒	๙๘๙.๔๕
- มะพร้าว	๑๐๒	๕๖๕.๗๐
- มะพร้าวน้ำหอม, มะพร้าวอ่อน	๑๓๒	๘๓๒.๒๕
- ลิ้นจี่	๑๔	๓๔.๒๕
- พืชชนิดอื่นๆ	๖	๑๐.๐๘
หมายเหตุ พืชชนิดอื่นๆประกอบด้วย ๒๖ ชนิด พืช ดังนี้ กระต้อม,กรีนคอส,กรีนโอ๊ค,กล้วย,กล้วยน้ำว้า,กวางตุ้ง,กัญชง,กัญชา,ขึ้นฉ่าย,คะน้า,แค,ผักกาดขาว,ผักบุ้ง,ฝรั่งกิมจู,มะกรูด,มะนาว,มะเฟือง,มะม่วง,มังคุด,เมล่อน,เรดแรบบิท, เรดโอ๊ค,ส้มแก้ว,สลัดฟิลเลย์,เห็ด,ไฮโดรโปนิคส์		
๒) ข้าว GAP	๑	๑.๕
๓) ประมง	๑๘๗	๓,๓๙๖.๗๑
๔) ปศุสัตว์	๔	-
๕) เกลือทะเล	๕	๔๓๐

๓. งบประมาณ ปี ๒๕๖๘

ความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการตามแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสมุทรสงครามประจำปี ๒๕๖๘ จำนวน ๙ หน่วยงาน มีโครงการที่ดำเนินงาน จำนวน ๑๔๑ โครงการ งบประมาณรวมทั้งสิ้น ๔๐,๗๒๗,๙๑๗ บาท (ข้อมูลไตรมาสที่ ๑ ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๗) แบ่งเป็น

๓.๑ งบประมาณของส่วนราชการต้นสังกัด

งบประมาณรวมทั้งสิ้น ๔๐,๒๗๔,๔๑๗ บาท ผลการเบิกจ่าย ๗,๘๘๙,๘๑๒.๗๔ บาท คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๓๗ รวมทั้งหมด ๑๔๐ โครงการ

ผลการดำเนินงาน

๑) สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน ๗ โครงการ งบประมาณ ๒๙๓,๓๒๕ บาท ผลการเบิกจ่าย ๔๑,๘๖๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๒๗

๒) โครงการชลประทานสมุทรสงคราม จำนวน ๓๖ โครงการ งบประมาณ ๓๓,๑๗๙,๐๐๐ บาท ผลการเบิกจ่าย ๕,๖๕๙,๖๔๒.๖๕ บาท คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๙๖

๓) สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สมุทรสงคราม จำนวน ๑๖ โครงการ งบประมาณ ๑,๔๑๐,๑๖๐ บาท ผลการเบิกจ่าย ๒๖๗,๒๒๖.๘๘ บาท คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๙๕

๔) ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งสมุทรสงคราม จำนวน ๑๑ โครงการ งบประมาณ ๑,๔๘๗,๔๒๑ บาท ผลการเบิกจ่าย ๘๓๕,๔๙๕.๘๕ บาท คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๑๗

๕) สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน ๙ โครงการ งบประมาณ ๑๗๕,๒๐๐ บาท ผลการเบิกจ่าย ๑๐๗,๕๐๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๖๑.๓๖

๖) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน ๑๑ โครงการ งบประมาณ ๒๑๙,๐๐๐ บาท ผลการเบิกจ่าย ๑๗,๑๐๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๗.๘๑

๗) สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสงครามจำนวน ๑๕ โครงการ งบประมาณ ๑,๕๒๙,๘๑๑ บาท ผลการเบิกจ่าย ๑๙๓,๕๕๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๙๘

๘) สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน ๑๕ โครงการ งบประมาณ ๑,๕๒๙,๘๑๑ บาท ผลการเบิกจ่าย ๑๙๓,๕๕๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๖๕

๙) สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน ๑๒ โครงการ งบประมาณ ๙๖๓,๒๕๐ บาท ผลการเบิกจ่าย ๓๐๔,๘๗๗.๕๒ บาท คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๖๕

๓.๒ งบประมาณจังหวัด

งบประมาณรวมทั้งสิ้น ๔๕๓,๕๐๐ บาท ยังไม่ได้เบิกจ่าย

ผลการดำเนินงาน

สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน ๑ โครงการ งบประมาณ ๔๕๓,๕๐๐ บาท ยังไม่ได้เบิกจ่าย

๔. ผลการดำเนินงานโครงการสำคัญ (Agenda)

๔.๑ การจัดตั้งศูนย์บริการเกษตรกรพิจิตรราช กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- ๑) ศูนย์บริการเกษตรกรพิจิตรราชสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสงคราม
- ๒) ศูนย์บริการเกษตรกรพิจิตรราชสำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม
- ๓) ศูนย์บริการเกษตรกรพิจิตรราชสำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสมุทรสงคราม
- ๔) ศูนย์บริการเกษตรกรพิจิตรราชสำนักงานเกษตรอำเภอมัทพวา
- ๕) ศูนย์บริการเกษตรกรพิจิตรราชสำนักงานเกษตรอำเภอบางคนที
- ๖) ศูนย์บริการเกษตรกรพิจิตรราชสำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสงคราม
- ๗) ศูนย์บริการเกษตรกรพิจิตรราชสำนักงานประมงอำเภอเมืองสมุทรสงคราม
- ๘) ศูนย์บริการเกษตรกรพิจิตรราชสำนักงานประมงอำเภอมัทพวา
- ๙) ศูนย์บริการเกษตรกรพิจิตรราชสำนักงานประมงอำเภอบางคนที
- ๑๐) ศูนย์บริการเกษตรกรพิจิตรราชสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสงคราม
- ๑๑) ศูนย์บริการเกษตรกรพิจิตรราชสำนักงานปศุสัตว์อำเภอเมืองสมุทรสงคราม
- ๑๒) ศูนย์บริการเกษตรกรพิจิตรราชสำนักงานปศุสัตว์อำเภอมัทพวา
- ๑๓) ศูนย์บริการเกษตรกรพิจิตรราชสำนักงานปศุสัตว์อำเภอบางคนที
- ๑๔) ศูนย์บริการเกษตรกรพิจิตรราชสำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรสงคราม
- ๑๕) ศูนย์บริการเกษตรกรพิจิตรราชโครงการชลประทานสมุทรสงคราม
- ๑๖) ศูนย์บริการเกษตรกรพิจิตรราชสถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสงคราม

๔.๒ การขับเคลื่อนนโยบายสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง ๑ ท้องถิ่น ๑ สินค้าเกษตรมูลค่าสูง

- ๑) วิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่มะพร้าว น้ำหอม ตำบลจอมปลวก
  - ที่อยู่ ๕๕ หมู่ ๑ ต.จอมปลวก อ.บางคนที จ.สมุทรสงคราม
  - ผลผลิต/ผลิตภัณฑ์ มะพร้าว น้ำหอม
- ๒) วิสาหกิจชุมชนอนุรักษ์พื้นฟูมะพร้าวครบวงจร
  - ที่อยู่ ๖๕/๑ หมู่ ๕ ต.เหมืองใหม่ อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
  - ผลผลิต/ผลิตภัณฑ์ มะพร้าว
- ๓) กลุ่มองค์กรชุมชนประมงชุมชนคลองโคโคน
  - ที่อยู่ ๙๗ หมู่ ๑ ต.คลองโคโคน อ.เมือง จ.สมุทรสงคราม
  - ผลผลิต/ผลิตภัณฑ์ หอยแครง
- ๔) แปลงใหญ่ส้มโอบางขันแตก
  - ที่อยู่ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง หมู่ ๓ ต.บางขันแตก อ.เมือง จ.สมุทรสงคราม
  - ผลผลิต/ผลิตภัณฑ์ ส้มโอ

๔.๓ การขับเคลื่อนโครงการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗

- ๑) แปลงใหญ่มะพร้าว น้ำหอมตำบลจอมปลวก
  - ที่อยู่ หมู่ ๔ บ้านคลองสำโรง ต.จอมปลวก อ.บางคนที จ.สมุทรสงคราม
  - ผลผลิต/ผลิตภัณฑ์ มะพร้าว น้ำหอม
- ๒) วิสาหกิจชุมชนบางนางลี่สมาร์ทรีป
  - ที่อยู่ หมู่ ๑ บ้านคลองโพธิ์ ต.บางนางลี่ อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
  - ผลผลิต/ผลิตภัณฑ์ ส้มโอ
- ๓) แปลงใหญ่ส้มโอบางขันแตก
  - ที่อยู่ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง หมู่ ๓ บ้านนางพิมพ์ ต.บางขันแตก อ.เมือง จ.สมุทรสงคราม
  - ผลผลิต/ผลิตภัณฑ์ ส้มโอ

๔.๔ ระบบการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ จังหวัดสมุทรสงคราม ตั้งแต่ปี ๒๕๕๙-๒๕๖๘

จำนวน ๒๙ แปลง ดังนี้

- ๑) ด้านพืช จำนวน ๒๕ แปลง ได้แก่ ส้มโอ ๘ แปลง, มะพร้าว ๑๒ แปลง, มะพร้าวอ่อน ๒ แปลง, ลิ้นจี่ ๑ แปลง และชันโรง ๒ แปลง
- ๒) ด้านประมง จำนวน ๒ แปลง ได้แก่ ปลากระพงขาว และปลาสิด
- ๓) ด้านปศุสัตว์ จำนวน ๒ แปลง ได้แก่ โคเนื้อ และไก่ไข่

๔.๕ โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

เป้าหมาย ศูนย์หลัก ๓ ศูนย์ ได้แก่

- ๑) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ต.บ้านปรก อ.เมืองฯ จ.สมุทรสงคราม (มะพร้าว)
  - ๒) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ต.บางนางลี่ อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม (ส้มโอ)
  - ๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ต.บางสะแก อ.บางคนที จ.สมุทรสงคราม (ส้มโอ)
- ศูนย์เครือข่าย ๖๒ ศูนย์ (อำเภอเมืองสมุทรสงคราม ๑๙ ศูนย์ อำเภออัมพวา ๒๓ ศูนย์ อำเภอบางคนที ๒๐ ศูนย์)

๕. สถานการณ์การผลิตและราคาสินค้าเกษตรที่สำคัญ ปี ๒๕๖๘

(เช่น สินค้าเกษตร พาร์มมาตรฐานด้านปศุสัตว์ ผลการสุ่มตรวจนมโรงเรียน)

๕.๑ สินค้าเกษตร (ประมาณการช่วงเดือน มกราคม - ธันวาคม ๒๕๖๘)

- มะพร้าวตาล (น้ำตาลใส) คาดการณ์ผลผลิตที่จะออกสู่ตลาดเดือนมกราคม-ธันวาคม ๒๕๖๘
- เนื้อที่เพาะปลูก ๑๐,๖๑๕ ไร่ ปริมาณผลผลิตรวม ๑๐๙,๙๓๑ ตัน ราคา ๕ บาท/กิโลกรัม

- **มะพร้าวผลแก่** คาดการณ์ผลผลิตที่จะออกสู่ตลาดเดือนมกราคม-ธันวาคม ๒๕๖๘
เนื้อที่เพาะปลูก ๔๔,๓๕๒ ไร่ ปริมาณผลผลิตรวม ๗๓,๘๙๒ ตัน ราคา ๖-๑๕ บาท/กิโลกรัม
- **มะพร้าวผลอ่อน** คาดการณ์ผลผลิตที่จะออกสู่ตลาดเดือนมกราคม-ธันวาคม ๒๕๖๘
เนื้อที่เพาะปลูก ๑๑,๙๒๖ ไร่ ปริมาณผลผลิตรวม ๓๓,๕๕๔ ตัน ราคา ๑๐-๒๕ บาท/กิโลกรัม
- **ส้มโอ** คาดการณ์ผลผลิตที่จะออกสู่ตลาดเดือนมกราคม-ธันวาคม ๒๕๖๘
เนื้อที่เพาะปลูก ๑๒,๒๐๔ ไร่ ปริมาณผลผลิตรวม ๑๘,๙๒๓ ตัน ราคา ๒๕-๔๕ บาท/กิโลกรัม
- **ลิ้นจี่** คาดการณ์ผลผลิตที่จะออกสู่ตลาดเดือนมีนาคม-พฤษภาคม ๒๕๖๘
เนื้อที่เพาะปลูก ๕,๐๙๓ ไร่ ปริมาณผลผลิตรวม ๒,๐๐๐ ตัน ราคา ๑๒๐-๑๕๐ บาท/กิโลกรัม
- **ข้าว** ผลผลิตที่ออกสู่ตลาด ข้าวนาปี ๖๗/๖๘ เนื้อที่เพาะปลูก ๑,๖๔๘ ไร่ ปริมาณผลผลิตรวม ๑,๑๔๙ ตัน ข้าวนาปรัง ๖๖/๖๗ เนื้อที่เพาะปลูก ๑,๓๙๙ ไร่ คาดการณ์ปริมาณผลผลิตรวม ๙๗๕ ตัน ราคา ๗.๕ บาท/กิโลกรัม

๕.๒ ปลูกพืชพวงขาว คาดการณ์ผลผลิตที่จะออกสู่ตลาด เนื้อที่การเพาะเลี้ยง ๔,๒๐๗ ไร่ ปริมาณผลผลิตรวม ๓,๗๙๓.๗๐ ตัน ราคา ๘๐ บาท/กิโลกรัม

๕.๓ ฟาร์มมาตรฐานด้านปศุสัตว์ (GAP) จำนวน ๔ ฟาร์ม ได้แก่ โคเนื้อ ๑ ฟาร์ม, ฟาร์มไก่ไข่ ๑ ฟาร์ม, ฟาร์มผึ้ง ๑ ฟาร์ม และฟาร์มสุกร ๑ ฟาร์ม

๕.๔ ผลการสุ่มตรวจนมโรงเรียน : การสุ่มตรวจนมโรงเรียนในพื้นที่จังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน ๑๔๑ แห่ง ไม่พบปัญหาคุณภาพนม

๖. สถานการณ์และการช่วยเหลือภัยพิบัติด้านเกษตร

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม ไม่พบสถานการณ์ภัยพิบัติและผลกระทบด้านการเกษตร ประจำเดือนมกราคม ๒๕๖๘

๖.๑ พื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง/อุทกภัย (ล่อแหลมและเปราะบาง)

๖.๑.๑ สถานการณ์ภัยแล้ง จังหวัดสมุทรสงครามไม่มีพื้นที่ประสบปัญหาภัยแล้ง

สถานการณ์น้ำประจำวันวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ ค่าความเค็มในแม่น้ำแม่กลอง ที่อำเภอเมืองสมุทรสงคราม หน้าวัดเพชรสมุทรวรวิหาร ๒๐.๒๒ กรัมต่อลิตร หน้าที่ว่าการอำเภออัมพวา ๐.๘๔ กรัมต่อลิตร หน้าที่ว่าการอำเภอบางคนที ๐.๒๕ กรัมต่อลิตร และปากคลองดำเนิน ๐.๑๒ กรัมต่อลิตร การบริหารจัดการน้ำในพื้นที่เกษตรกรรม (อัมพวาและบางคนที่ ให้มีค่าความเค็มที่ควบคุม ไม่เกิน ๒ กรัมต่อลิตร) ทั้งนี้ ในจุดที่มีค่าความเค็มเกินมาตรฐาน มีการแนะนำให้เกษตรกรปลูกพืชที่เหมาะสมและทนทานต่อสภาพพื้นที่น้ำเค็มและได้รับการพร่องน้ำจาก ๒ เขื่อน เพื่อไล่น้ำเค็ม จึงช่วยลดผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อการเพาะปลูกของเกษตรกร

ปริมาณน้ำของเขื่อนศรีนครินทร์ ๑๓,๘๗๐.๑๖ ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ ๗๘.๑๖ มีปริมาณน้ำใช้การ ๓,๘๗๔.๘๔ ล้าน ลบ.ม. เขื่อนวชิราลงกรณ ๖,๕๓๗.๐๒ ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ ๗๓.๗๘ มีปริมาณน้ำใช้การ ๒,๓๒๒.๙๘ ล้าน ลบ.ม. รวมทั้งสองเขื่อนมีปริมาณน้ำใช้การ ๖,๑๙๗.๘๒ ล้าน ลบ.ม. สามารถวางแผนจัดสรรน้ำสอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุนที่มีอยู่ ส่งน้ำสำหรับการเพาะปลูกข้าวนาปรังฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๗/๖๘ และสามารถสนับสนุนน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค รักษาระบบนิเวศ และการเกษตรได้อย่างเพียงพอ

๖.๑.๒ การเฝ้าระวังสถานการณ์น้ำเน่าเสียในลำคลองวัดประตู มีเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์น้ำ ประเภท หอยแครง ปลาสด ที่อาจจะได้รับผลกระทบ ได้แก่ ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา และ ต.คลองโคน อ.เมืองสมุทรสงคราม มีมาตรการให้ความช่วยเหลือ ดังนี้

สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสงคราม แจ้งประชาสัมพันธ์และให้คำแนะนำแก่เกษตรกรวางแผนการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำให้เหมาะสมกับฤดูกาล ให้เกษตรกรวัดคุณภาพน้ำก่อนที่จะนำเข้าบ่อเลี้ยงปลาทุกครั้ง และแจ้งให้เกษตรกรมีการตักน้ำในบ่อเพื่อเพิ่มออกซิเจนให้ปลาในบ่อเลี้ยงสัตว์น้ำ

สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสงคราม ดำเนินการผลิตน้ำหมักชีวภาพจากสารเร่งซูเปอร์ พด.๖ (สูตรเร่งด่วน) จำนวน ๔๐๐๐ ลิตร เพื่อนำไปบำบัดน้ำเสียในบริเวณประตูละบายน้ำแพรกหนามแดง และประตูละบายน้ำสามจังหวัด ตำบลแพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

โครงการชลประทานสมุทรสงคราม ดำเนินการดังนี้

๑. ควบคุมการเปิด-ปิดประตูละบายน้ำ จำนวน ๑๕ แห่ง ตามมติข้อตกลงในการปฏิบัติ จากการประชุม JMC เมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

๒. งานกำจัดวัชพืช (โดยแรงคน) ในคลองระบายน้ำและประตูละบายน้ำ ปริมาณ ๑๒๕ ไร่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ แผนดำเนินการทั้งสิ้น ๑๓ คลอง

- ผลการดำเนินงานในเดือนกุมภาพันธ์ ระยะทาง ๑.๕ กิโลเมตร ณ คลองขุดเล็ก ตำบลปลายโพรง อำเภอมัทพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

๖.๒ ผลการเฝ้าระวังโรคและแมลงศัตรูสำคัญ

ศัตรูพืชระบาดในมะพร้าว จำนวน ๖๗๖.๖๓ ไร่ ดังนี้

๑) ดั้วแรมมะพร้าว พบการระบาด จำนวน ๒๓๘.๕๐ ไร่ การแก้ไข: ประชาสัมพันธ์การป้องกันกำจัดด้วงแรมมะพร้าว ผ่านทางช่องทางไลน์กลุ่มต่างๆ เพจ Facebook สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม สำนักงานเกษตรอำเภอบางคนที่ สำนักงานเกษตรอำเภอมัทพวา และสำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสมุทรสงคราม รวมทั้งเวที ต่างๆ ในพื้นที่ สนับสนุนเชื้อราเมตาไรเซียม จำนวน ๒ กิโลกรัม

๒) หนอนหัวดำ พบการระบาด ๓๐๒.๒๕ ไร่ การแก้ไข: -ประชาสัมพันธ์การป้องกันกำจัดหนอนหัวดำมะพร้าว ผ่านช่องทางไลน์กลุ่มต่างๆ เพจ Facebook สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม,สำนักงานเกษตรอำเภอบางคนที่, สำนักงานเกษตรอำเภอมัทพวา และสำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสมุทรสงคราม รวมทั้งเวที ต่างๆ ในพื้นที่ สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม ร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ ทั้ง ๓ อำเภอ ลงพื้นที่สำรวจติดตามสถานการณ์การระบาดของหนอนหัวดำมะพร้าวพร้อมให้คำแนะนำวิธีการจัดการโดยวิธีผสมผสาน (IPM) สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม ร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ ทั้ง ๓ อำเภอ และศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ผลิตขยายแตนเบียนบราคอนปล่อยในพื้นที่จังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน ๓,๐๐๐ บอล สนับสนุนแตนเบียนใช้ทริโคแกรมมา จำนวน ๖๐,๐๐๐ บอล ลงพื้นที่สอนการผลิตขยายแตนเบียนบราคอนให้เกษตรกร จำนวน ๑๒ ราย ในพื้นที่ตำบลจอมปลวก เพื่อให้เกษตรกรนำไปปล่อยในพื้นที่ของตนเองและสวนข้างเคียง

๓) ดั้ววงมะพร้าว พบการระบาด จำนวน ๖๘.๒๘ ไร่ การแก้ไข: ประชาสัมพันธ์ป้องกันด้วงแรมไม่ให้สร้างรอยแผล ซึ่งเป็นช่องทางให้ด้วงวง เข้ามาวางไข่และทำลาย ในเวทีชุมชนต่างๆ ผ่านช่องทางไลน์ และเพจ Facebook

๔) แมลงดำหนาม พบการระบาด จำนวน ๓๗.๖๐ ไร่ การแก้ไข: สนับสนุนแมลงหางหนีบดำมะพร้าว เพื่อช่วยกำจัดหนอนแมลงดำหนามมะพร้าว จำนวน ๑,๐๐๐ ตัว ในพื้นที่จังหวัดสมุทรสงคราม

๖.๓ สถานการณ์โรคระบาดสัตว์ : ไม่พบสถานการณ์

๗. ปัญหา/ข้อเรียกร้องที่เกิดขึ้นในจังหวัด/แนวทางแก้ไข (หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในจังหวัดสมุทรสงคราม) :

๗.๑ สถานการณ์การระบาดของหนอนหัวดำมะพร้าวจังหวัดสมุทรสงคราม

คณะกรรมการติดตามและขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรและสหกรณ์ตามนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ลงพื้นที่จังหวัดสมุทรสงคราม เมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๘ ณ องค์การบริหารส่วนตำบลท่าคา ตำบลท่าคา อำเภอมัทพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ติดตามสถานการณ์การระบาดของหนอนหัวดำมะพร้าว ได้มอบหมายให้สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบล เกษตรกรในพื้นที่ ดำเนินการสำรวจพื้นที่การระบาด แบ่งพื้นที่การระบาดและกำหนดรูปแบบวิธีการจัดการที่เหมาะสม ในมะพร้าวต้นสูง/ต้นเตี้ย หรือพื้นที่ที่จะใช้สารอินทรีย์/สารเคมี สำรวจสวนเพาะฝัก สวนทิ้งร้าง นำมาจัดทำเป็นแผนการจัดการการระบาดของหนอนหัวดำอย่างเป็นระบบของจังหวัด ซึ่งสำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงครามและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกัน ดำเนินการดังนี้

๑. สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม ประชุมร่วมกับสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสงคราม หรือแนวทางการสำรวจพื้นที่การระบาด

๒. สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสงคราม ประสานสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดสมุทรสงคราม ขอข้อมูลพื้นที่การระบาดและข้อมูลเกษตรกรผู้ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของแมลงศัตรูมะพร้าวที่ได้สำรวจไว้แล้ว สำหรับสำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงครามใช้เป็นฐานข้อมูลชุดเดียวกันในการสำรวจพื้นที่ให้ครอบคลุม สำหรับจัดทำแผนการจัดการของจังหวัด ดำเนินการช่วยเหลือในส่วนที่เกี่ยวข้อง รายงานให้กรมและคณะกรรมการติดตามฯ ทราบต่อไป

๓. สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม ได้ขอรับงบประมาณจากจังหวัดสมุทรสงครามตามโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดสมุทรสงคราม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ จำนวน ๑๕๐,๐๐๐ บาท ในการถ่ายทอดความรู้เรื่องการเลี้ยงแตนเบียนให้แก่เกษตรกร ในพื้นที่ที่มีการระบาด ทั้ง ๓ อำเภอ รวม ๖๐ ราย โดยให้มีการจัดตั้งเป็นศูนย์ป้องกันกำจัดศัตรูพืชเพิ่มเติม โดยจัดอบรมโครงการการป้องกันและกำจัดหนอนหัวดำมะพร้าวด้วยแตนเบียนบราคอน ประกอบด้วยกิจกรรมการถ่ายทอดความรู้เรื่อง หนอนหัวดำศัตรูมะพร้าว ป้องกันกำจัดด้วยวิธีผสมผสาน และสาธิต/ฝึกปฏิบัติการผลิตขยายแตนเบียนบราคอน โดยสมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลนางตะเคียน เป็นวิทยากรให้ความรู้ พร้อมทั้งสนับสนุนวัสดุผลิตขยายแตนเบียนบราคอนแก่เกษตรกร เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๘ ณ สำนักงานเกษตรอำเภอบางคนที ตำบลกระดังงา อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๘ ณ ห้องประชุมสำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม และวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๘ สำนักงานเกษตรอำเภอมัทพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

๗.๒ ความก้าวหน้าการดำเนินการเกี่ยวกับการแพร่ระบาดของปลาหมอค้างค้ำ

สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสงคราม ได้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามมาตรการของกรมประมง เพื่อแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของปลาหมอค้างค้ำทั้ง ๕ มาตรการ ดังนี้

มาตรการที่ ๑ การควบคุมและกำจัดปลาหมอค้างค้ำในแหล่งน้ำทุกแห่งที่พบมีการแพร่ระบาด

จัดกิจกรรมลงแขก-ลงคลอง ในแหล่งน้ำธรรมชาติเพื่อกำจัดปลาหมอค้างค้ำร่วมกับชุมชน โดยเริ่มดำเนินกิจกรรมครั้งแรกในวันที่ ๒๐ มิ.ย.๖๖ เป็นต้นมา รวมยอดสะสมการดำเนินกิจกรรมลงแขกลงคลอง ตั้งแต่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๖ จนถึงปัจจุบัน รวมทั้งสิ้น จำนวน ๔๔ ครั้ง สามารถกำจัดปลาหมอค้างค้ำออกจากแหล่งน้ำได้ จำนวน ๕๕,๓๐๒.๕๕ กิโลกรัม

มาตรการที่ ๒ การกำจัดปลาหมอค้างค้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติโดยการปล่อยปลาผู้ล่าอย่างต่อเนื่อง

๒.๑ ดำเนินงานโครงการลี้ยงหีบหนึ่ง โดยการสนับสนุนพันธุ์ปลาผู้ล่า (ปลากะพงขาว) ให้เกษตรกรนำไปกำจัดปลาหมอค้างค้ำในบ่อเลี้ยง และส่งมอบปลาคืนแก่สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสงครามร้อยละ ๑๐ เพื่อนำมาปล่อยสู่แหล่งน้ำธรรมชาติร่วมกับชุมชน

๒.๒ สนับสนุนพันธุ์ปลากะพงขาว ระหว่างวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๗ - ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๗ จำนวน ๒๓,๐๐๐ ตัว มีเกษตรกรผู้รับมอบพันธุ์ปลา ๘๗ ราย

๒.๓ กำจัดปลาหมอค้างค้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติ โดยการปล่อยปลาผู้ล่าอย่างต่อเนื่อง ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ ปล่อยปลากะพงขาว จำนวน ๑๑,๕๐๐ ตัว ปล่อยปลาอีก จำนวน ๘๐,๐๐๐ ตัว ปีงบประมาณ ๒๕๖๘ ปล่อยปลากะพงขาว จำนวน ๑๐,๐๕๐ ตัว ปล่อยปลาอีก จำนวน ๕๐,๐๐๐ ตัว

มาตรการที่ ๓ การนำปลาหมอค้างค้ำที่จำกัดออกจากระบบนิเวศไปใช้ประโยชน์

๓.๑ โครงการผลิตน้ำหมักชีวภาพเพื่อเกษตรกรชาวสวนยาง รวบรวมปลาหมอค้างค้ำทั้งจากแหล่งน้ำธรรมชาติและจากบ่อเลี้ยงนำส่งยังจุดผลิตน้ำหมักชีวภาพ ผลการดำเนินงานรวบรวมปลาหมอค้างค้ำ ระหว่างวันที่ ๕-๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๗ จำนวน ๘๕,๒๒๗ กิโลกรัม

๓.๒ ประสานงาน บริษัท ศิริแสงอร่าม จำกัด เพื่อขอจัดสรรโควตานำส่งปลาหมอค้างค้ำไปยังบริษัทฯ นำไปผลิตเป็นปลาป่น ผลการรวบรวมปลาหมอค้างค้ำส่งยังโรงงานปลาป่น ระหว่างวันที่ ๒๐ สิงหาคม - ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๗ จำนวน ๒๓๕,๒๗๔ กิโลกรัม

๓.๓ ดำเนินงานโครงการสร้างแรงจูงใจในการนำปลาหมอคางค้ำที่กำจัดออกไปใช้ประโยชน์ โดยการหมักปลาร้า พ.ศ. ๒๕๖๗ โดยมีผู้เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๒ กลุ่ม คือ ๑) วิสาหกิจชุมชนเกษตรวิถีใหม่ร่วมใจ พัฒนาบ้านคลองตาจำ ตำบลยี่รงค์ อำเภอบางคนที ๒) กลุ่มตกกุ้ง บางพรหม ตำบลบางพรหม อำเภอบางคนที โดยมีเป้าหมายในการกำจัดปลาหมอคางค้ำออกจากแหล่งน้ำธรรมชาติ จำนวน ๒๐,๐๐๐ กิโลกรัม

มาตรการที่ ๔ การสำรวจและเฝ้าระวังกันแพร่กระจายประชากรในพื้นที่เขตกันชน

จังหวัดสมุทรสงครามไม่ใช่พื้นที่แนวกันชน

มาตรการที่ ๕ การสร้างความรู้ความตระหนักและการมีส่วนร่วมในการกำจัดปลาหมอคางค้ำ

๕.๑ ประชาสัมพันธ์ระบบแจ้งเตือนตำแหน่งเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแจ้งตำแหน่งการพบปลาหมอคางค้ำในพื้นที่

๕.๒ ดำเนินกิจกรรมสร้างการรับรู้และความตระหนักเกี่ยวกับปลาหมอคางค้ำให้กับผู้นำชุมชนและประชาชน เช่น การประชุมหัวหน้าส่วนราชการ การประชุมกำนันผู้ใหญ่บ้าน จังหวัดเคลื่อนที่ หรือคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ เป็นประจำทุกเดือน และประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับปลาหมอคางค้ำในช่องทางสื่อต่าง ๆ อาทิเช่น หน้าเว็บไซต์และเพจของสำนักงาน กลุ่มไลน์ของผู้นำชุมชนในพื้นที่ และหอกระจายเสียงตามชุมชน

๕.๓ สร้างเครือข่ายชุมชนในการร่วมกำจัดปลาหมอคางค้ำ และมอบประกาศนียบัตรเพื่อยกย่องและเป็นขวัญกำลังใจแก่ผู้มีส่วนร่วมในการกำจัดปลาหมอคางค้ำ จำนวน ๕ ราย

ตามที่รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายอัครา พรหมเผ่า) และคณะลงพื้นที่จังหวัดสมุทรสงคราม รับฟังปัญหาและหาแนวทางแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของปลาหมอคางค้ำ และหารือการแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของปลาหมอคางค้ำ เมื่อวันที่จันทร์ที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๘ ณ ห้องประชุมแม่กลอง ชั้น ๕ ศาลากลางจังหวัดสมุทรสงคราม โดยมีข้อสั่งการให้สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสงคราม สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสงคราม และองค์การบริหารส่วนตำบลยี่สาร ร่วมกันสำรวจพื้นที่การระบาดและกำหนดจุดรับซื้อปลาหมอคางค้ำ เพื่อเข้าร่วมโครงการรับซื้อปลาหมอคางค้ำ ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ประสานงบประมาณจากการยางแห่งประเทศไทย จำนวน ๑๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อรับซื้อปลาหมอคางค้ำจำนวน ๖๐๐,๐๐๐ กิโลกรัม

จังหวัดสมุทรสงคราม โดยรองผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรสงคราม พร้อมด้วย เกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสงคราม ผู้แทนประมงจังหวัดสมุทรสงคราม ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งสมุทรสงคราม ลงพื้นที่ติดตามผลการจับสัตว์น้ำในบ่อเลี้ยงปลาหมอคางค้ำ เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๘ โดยให้ดำเนินการตรวจสอบปริมาณปลาหมอคางค้ำในบ่อเลี้ยงของเกษตรกร ซึ่งได้รายงานผลการลงพื้นที่และรายงานการเก็บข้อมูลผลผลิตในการเลี้ยงสัตว์น้ำแบบกึ่งพัฒนาให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทราบแล้ว

๘. ปัญหาอุปสรรค/ความเสี่ยง/ความท้าทาย ต่อการปฏิบัติราชการด้านการเกษตรของจังหวัด และข้อเสนอวิธีการลดความเสี่ยง : ไม่มี